

NAŠA VAS

Skriti nameni in
tajni cilji v delovanju,
to so lastnosti vseh
meščanskih strank.
„Selo“.

GLASILO ZEMLJORADNIŠKE STRANKE ZA SLOVENIJO.

Izhaja vsak četrtek.

Stane celoletno 20 Din. (80 K)
„ pol leta 10 Din. (40 K)
za inozemstvo 35 Dinara letno
za Ameriko 5 Dolarjev

Uredništvo in upravnništvo lista:
Celje, Razlagova ulica 11.

Glavni urednik: Anton Novačan.

Oglasi za vsak mm višine stolpca (64 mm) K 1-20
Mali oglasi do 30 mm stolpca (64 mm). . K 1-
Pri stalnih inseratih znaten popust.

Ustanovni občni zbor Slov. Zemljoradniške stranke.

Strah pred Radičem. — Lep in miren potek zborovanja — Čista kmetijska delavska misel zmaguje. — Sprejeta resolucija. — Naš program.

Prijazno mesto Celje je bilo preteklo nedeljo — na Jožefovo — pod dojmom čarobnega imena Radič. Za naš zbor je vladalo povsod veliko zanimanje. Bogve zakaj, toda povsod se je govorilo in šepetalo, da pride tega dne Radič v Celje. Najbolj v skrbeh pa so bile oblasti. Vsa celjska policija je bila mobilizirana in tudi orožništvo je bilo pripravljeno. Okrog hotela Union so švigali tajni policajni agenti in ogledovali vsak avtomobil, ki je imel črko „C“ (Croatia — Hrvatska). Spraševali so se med seboj, kako neki Radič izgleda. Šaljivec od hrvatske meje je pripovedoval, da ima Radič dolgo brado do kolen, drugi so zopet govorili, da je silno visok, nekdo je trdil, da ima veliko glavo. Pred prihodom vsakega vlaka so se zbirali na vlaku ljudje in nestrpno čakali Radiča.

Toda Radiča ni bilo in tudi ne nobenega drugega poslanca Hrvatske Republikanske Seljačke Stranke. Pred zborovanjem je zastopnik oblasti, g. okrajni glavar Pinkava, izjavil, da ima od vlade ukaz naš shod takoj razpustiti, ako bi se zborovanja udeležil Radič ali katerikoli poslanec njegove stranke; tudi bo shod takoj razpustil, ako bi kedo samo zaklical: Živijo Radič!

Agenti Samostojnežev so poskušali na vse načine, da bi odvrnili naše pristaše od shoda. Na Jožefovo prihajajo namreč romarji od vseh strani na božjo pot k Sv. Jožefu pri Celju. Celo dopoldne so Samostojneži stražili ljudi okrog cerkve Sv. Jožefa, da bo na našem shodu prišlo do pretepa, da nas bo razgnala žandarmerija in še druge „grozote“ so trosili med ljudstvo.

Mi nismo delali nobenih posebnih priprav za naš zbor, nalašč jih nismo delali. Razen vabila v „Naši Vasi“ in pismenega povabila našim zaupnikom nismo storili ničesar, kar bi ljudi skupaj „hujskalo“.

Shod.

Ob 3. uri popoldne je otvoril zborovanje sklicatelj shoda brat A. Novačan, urednik „Naše Vasi“. Pozdravil vse prisotne, predstavil shodu zastopnika oblasti, g. okrajnega glavarja Pinkavo in predlagal za predsednika br. Kuralt iz Šenčurja pri Kranju.

Predlog je bil sprejet enoglasno in br. Kuralt je po kratkem pozdravu dal besedo uredniku Novačanu, ki je prebral sledečo resolucijo:

Rezolucija.

Pristaši Zemljoradniške stranke v Sloveniji so sprejeli na svojem shodu v Celju dne 19. marca 1922 to le resolucijo:

1.) Pristaši Zemljoradniške stranke v Sloveniji radostno pozdravljamo dejstvo, da smo se Slovenci, Hrvati in Srbi zedinili v skupno državo Srbob, Hrvatov in Slovencev, ki tvori na zunaj eno samo politično državno enoto. Pozdravljamo naše brate, ki še niso z nami v skupni državi in jih zagotavljamo, da jih ne bomo nikoli pozabili.

2.) V prepričanju, da smo Slovenci posebna kulturna in narodna enota, izjavljamo pristaši Zemljoradniške stranke v Sloveniji, da se mora vprašanje o notranji ureditvi države Srbob, Hrvatov in Slovencev prepustiti svobodni volji ljudstva, to je, po reviziji vidovdanske ustave na podlagi sporazuma med slovenskim hrvatskim in srbskim narodom.

3.) Pristaši Zemljoradniške stranke v Sloveniji sprejemamo v celoti program Zveze Zemljoradnikov, kakor ga je objavila „Naša vas“ z eno samo izjemo, ki je utemeljena v zadnji točki te resolucije.

Sprejemamo obenem tudi štatute Zveze Zemljoradnikov, po katerih so „Vaški sveiti“ temeljne organizacijske jedinice, proglašamo pa se za Slovensko Zemljoradniško stranko.

4. Pristaši Zemljoradniške stranke v Sloveniji smatramo sebe ne le kot politično stranko, temveč kot del stanovskega gibanja kmetov in delavcev cele države. Naš cilj je združna država, ki bo potom gosp. parlamentov uresničila zahteve slovenskih, hrvatskih in srbskih kmetov in delavcev s pravično razdelitvijo koristi in bremen, ki so posledica vsakega skupnega življenja.

5.) V to svrhu bodemo pristaši Zemljoradniške stranke v Sloveniji iskali stika v vseh strankami v državi, ki imajo sorodne programe; posebno bodemo negovali ozke stike z bratsko Zvezo Zemljoradnikov kot poglavitno zastopnico srbskega seljaka, katero toplo pozdravljamo.

6.) Pristaši Zemljoradniške v Sloveniji istotako toplo pozdravljamo Hrvatsko Republikansko Seljačko Stranko in izražamo živo željo, da bi ta stranka čimprej začela kar najbolj delovati za zблиžanje vseh slovenskih, hrvatskih in

srbskih Zemljoradnikov s tako silo in uspehom, kakor je znala zediniti bratskega hrvatskega seljaka.

7.) Pristaši Zemljoradniške stranke v Sloveniji izjavljamo, da smo sicer po pretežni večini republikanskega mišljenja, da pa se za prehodno dobo omejujemo na smotreno delovanje za konfederativni ustroj države Srbob, Hrvatov in Slovencev.

Rezolucija je bila sprejeta brez protesta enoglasno. Da se odpravijo najkrajšim potom formalnosti, je nato urednik Novačan prebral listo kandidatov, ki naj bi bili izvoljeni v glavni odbor Slov. Zemljoradniške Stranke: Predlagani in izvoljeni so bili brale:

Franc Kuralt, posestnik, Šenčur pri Kranju. Anton Zalesnik, delavec, Podplanina, Ljubno. Anton Mahen, posestnik, Trnovlje pri Kranju. Anton Kovačič, posestnik, Krškavas, Dolenjsko. Ludvik Robič, delavec, Loka pri Žusmu. Matko Kelemina, pos. sin, Orabe pri Središču. Franc Hočevar, delavec, Rajhenburg. Ignac Vičar, posestnik, Sv. Bolfenk pri Središču. Ivan Gerjovič, posestnik, Rigonce. Ivan Hajnšek, posestnik, Pristava. Milan Čoh, delavec, Pristava. Ivan Pevec, posestnik, Bočna pri Gornjemgradu. Martin Berneker, delavec, Vuzenica na Dravi. Miha Borovinšek, posestnik, Zdole. Josip Dobravec, posestnik, Pišce pri Brežicah in Adolf Srimšek, posest, Cirknica na Notranjskem,

Nato povzame besedo zopet urednik Novačan, ki je v svojem eno uro trajajočem govoru orisal vse stranke v Sloveniji, se pečal podrobno z delovanjem Samostojne kmetijske stranke, ožigosal njene voditelje in potem razpravljal o posameznih točkah ravnokar sprejete resolucije. Govorec o programu Zveze Zemljoradnikov je razvijal misli o stanovskem parlamentu, o združništvu in o notranji ureditvi države. Postavil se je na stališče, da smo Slovenci narod, kakor Hrvati in Srbi, pobijal teorije o plemenu, o Slovincih „kot delu troimenega naroda“ in izjavil, da se bo Slovenska Zemljoradniška Stranka potegovala in borila ne za avtonomijo slovenskega naroda, temveč za konfederativni ustroj države Srbob, Hrvatov in Slovencev, to je, za slovensko državnost, da bomo enkrat mi Slovenci v svojem domu lastni gospodarji. Mi slovenski zemljoradniki se zavedamo, da živimo v dvajsetem stoletju, ko ni mogoče več utajiti ali pollačiti volje naroda, ki je edini suveren in ima edini pravico odločevati o svoji usodi. Naše meje stražijo Vranglovci, toda četudi so oni znamenje nazadnjaštva, vendar ne bodo mogli zaustaviti na mejah svobodno republikansko misel, ki vlada danes

skoro po celi Evropi. S hrvatskim in srbskim seljakom moramo biti v najožjih stikih, zakaj hrvatski in srbski seljak živita v istih, če ne še v slabših razmerah, kakor slov. kmetstvo ljudstvo in le v slogi in skupnem delu vseh treh bratov bodemo lahko uresničili naš zemljoradniški program in dosegli svoje visoke cilje.

Po tem govoru, ki mu je sledilo splošno odobravanje, prevzame predsedstvo br. Novačan. K besedi se oglasi br. Anton Mahen. V živahnem govoru obsoja razmere v beograjskem parlamentu, kjer sedi 52 advokatov, vsled česar kmet ne more uveljaviti svojih upravičenih zahtev. Govori o cenilnih komisijah, ki ne vrše svojega dela. Navaja, da še nikdar dosedaj ni bilo tako visokega davka o prodaji ali prevzemanju posestva, kakor sedaj, ko se zahteva pet odstotkov. Starostno zavarovanje kmetijskih delavcev je ostalo tudi samo na papirju. Imamo ministrstvo za agrarno reformo, ki stane ogromne svote našega denarja, ki pa še ni razdelilo niti enega orala zemlje. Omenja Samostojneže, ki niso dovolili o priliki postavljanja kandidatnih list, da bi bil vsak četrti poslanec obrtnik, pozneje pa so se združili sami s frakarji brez poprejšnjega sporazuma s svojimi volilci. Pucelj je postal kar čez noč minister, Urek pa podpredsednik Narodne skupščine. Kaj imamo od Samostojnega ministrovanja? Namesto podp. po lanski suši imamo za 100% povišane davke. (Odobranje na vseh straneh. Klici: Sramota! Proč Samostojneži! itd.)

Nato se oglasi k besedi br. Avg. Golavšek iz Griž pri Celju, ki se peča v šaljivem tonu s klerikalci, ki pravijo: „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe“, da kmet ni za nič družega, kot za delat, plačat in ubiti. Kritizira tudi, zakaj se morajo naši otroci učiti srbski namesto slovenski.

Br. Novačan izjavlja, da se mi Slovenci radi učimo nam potrebne srbohrvaščine.

Besedo dobi br. Kuralt, ki izvaja, da je skrajni čas, da se kmetstvo ljudstvo postavi na lastne noge in združi v enotno stranko, našo Zemljoradniško stranko, ki bo edina znala in tudi mogla priboriti zatiranemu in zaničevanemu kmetkemu in delavskemu ljudstvu pravice, ki mu jih danes ropajo. Zakaj mi smo, ki vzdržujemo državo, če bi nas ne bilo, bi izgubila država svojo molzno kravo. Kmet je skromen, on je ponižen, zato ima zahvalo, da ga vsak prezira. Če prodaš kako jajce ali liter mleka malo dražje, ti pravijo, da navijaš cene. Kmet je tisti, ki je za svoje delo najslabše plačan v državi. Naši pridelki grede čez mejo, mi pa počasi poginjamo radi slabe valute, zaslužijo pa samo banke, ki delajo z brezvestno špekulacijo ogromne dobičke. Danes nimamo kmečke vlade, ampak vlado meščanov, ki so se sami postavili na

čelo države in hočejo za vsako ceno ostati zapovedujoča kasta. Mi nismo proti državi, ampak samo proti vladi, proti tisti vladi, ki hoče izkoristiti kmeta do skrajnosti. Za primer naj služi sledeči slučaj:

Bil je kmet, ki so mu naložili visoko dohodnino. Da bi mogel vse plačati, gre v svoj gozd, poseka nekaj smrek in jih proda. Toda sedaj mu naložijo zopet dohodnino za tiste posekane smreke, in kmet da bi jo plačal, poseka zopet nekaj smrek. Toda na njegovo veliko čudo mu naložijo vnovič davek za drugič posekane smreke. Začuden vpraša v uradu, kako dolgo mu še bodo nalagali tako visoko dohodnino? Povedali so mu, da tako dolgo, dokler bo les prodajal. Nato vpraša, kaj bo potem, ko ne bo nobene smreke več v gozdu in bo moral propasti...

Vlada naj odloži svoje delo, naj razpiše nove volitve in na vlado naj pridejo ljudje, ki imajo čiste roke, kar bo v korist državi. Če pa tega ne bo, je nevarnost revolucije na pragu in pride tudi do strašnega razpata. Nikoli ne bomo priznali tiste vlade, ki izkorišča danes državo in jo tira v prepad. (Odobranje). Naj pridejo novi ljudje, ki bodo delali za ljudstvo in takrat bo lahko doseči sporazum med slovenskim, hrvaškim in srbskim narodom. Kdor je za to, da se država organizira na podlagi poštenja in spoštovanja vseh ljudskih pravic, kdor je poštenjak, ta bo šel z nami, kdor pa je sebičnež, pa naj ostane, kjer je.

Nato dobi besedo br. Milan Čoh, ki povdarja potrebo, da se čimprej združimo z brati Hrvati in Srbi v eno močno zvezno kmeto organizacijo. Mi nočemo gospodi ničesar vzeti iz rok, ampak samo hočemo, da imamo tudi mi, kar nam po vsej pravici pripada. V svetovni vojni smo videli, kdo je bil na fronti in kdo je v zaledju kavo pil. Enako se godi še danes. Omenja tudi o skupščini v Pristavi, ko je imel Drogenik, ta mili vladni poslanec, v svojo zaščito 35 žandarjev a njemu, Čohu, so shod razpuslili in so mu žandarji roko na ustih držali, da ne bi mogel govoriti. Omenja nepravilno razdeljevanje koruze tistim, ki jim je toča pobila, ker so jo dobili samo privrženci demokratov in samostojnežev. (Vsled ostrih izvajanj govornika, ga zastopnik oblasti, g. okrajni glavar Pinkava opominja). Govori o Radiču, kako so ga preganjali, kako so ga sramotili in blatili, nazadnje pa je vendarle zmagal in združil skoro

vse Hrvate v mogočno republikansko seljaško stranko. Mi se ne bomo ozirali ne na desno in levo, ampak bomo šli v junaški boj za našo novo Zemljoradniško stranko, ki je stranka vseh poflačenih kmetov in delavcev.

Predsedstvo prevzame zopet br. Kuralt in da besedo br. Marku Dolinarju iz Griž, ki citira članek „Naše Vasi“ o veliki kokli SLS. Prosi, da bi dodatno k že sprejeti resoluciji shod sprejel še resolucijo proti smrtni kazni. Po kratkem utemeljevanju prebere dodatno resolucijo, ki se glasi takole:

„Kakor znano, ima Zemljoradniška Stranka v svojem programu tudi odpravo smrtnih kazni, zato je protestiramo pristaši Zemljoradniške stranke zbrani danes 19. marca 1922 na svojem ustanovnem zboru proti obilnemu številu smrtnih obsodb, ki so se v zadnjem času izrekle v naši državi in zahtevamo, da se obsojenec smrtna kazen spremeni v zaporno kazen.“

Ta resolucija je bila sprejeta z velikim odobravanjem.

K besedi se je oglasilo še več govornikov, med njimi br. Franc Cerar, ki je v ognjevitem govoru priporočal skupno delovanje kmetov in delavcev. Kmet in delavec naj se združita, naj stopita skupaj in naj delata rama ob rami. Če bomo vlekli vsak na svojo stran, ne bomo kmetje in delavci nikoli dosegli naših pravic in meščani ne bodo samo vladali, ampak se nam tudi smejali.

Br. Martin Berneker iz Vučenice ob Dravi prinaša pozdrave pristašev Zemljoradniške stranke od skrajne severne meje.

Ob koncu prevzame besedo urednik br. Novačan in poziva k organizaciji „Vaških svetov“. Konča svoj govor z nado, da bomo danes leto dni tako močni, da bo zarožljalo v Sloveniji tisoč republikanskih Zemljoradniških Vaških svetov.

Predsednik br. Kuralt poziva pred zaključitvijo tega lepo uspelega zbora vse pristaše kmete in delavce iz drugih strank, naj bi se čimprej otresli lažnjivih ljudskih osrečevalcev in pristopili v edino pravo kmeto delavsko Zemljoradniško stranko. Priznajo naj, bili so zapeljani.

S tem je bil shod zaključen.

Na shodu je bilo navzočih čez tisoč ljudi, med njimi tudi nekaj meščanov, posebno uradnikov, ki so z

zanimanjem in odobravanjem sledili našim govornikom. To je edino pravo in resnično poročilo o tem našem prvem javnem shodu. Vse, kar pišejo o njem različni demokrati listi, je neresnično, zlobno izmišljeno in zlagano. Pesti jih zavist, da smo takoj ob svojem prvem nastopu lahko pokazali, da je naša misel tako silna, da lahko sama po sebi brez sejmarke in cirkuske reklame in brez plačanih priganjačev osvaja srca zatiranih slovenskih kmetov in delavcev.

Živela Slovenska Zemljoradniška stranka!

Neverjetna zadovoljnost.

V parlamentu se je pred kratkim povsnel neki liberalni poslanec do gorostasne trditve, da je v Sloveniji vse zadovoljno s sedanjim načinom vladanja, da ljudstvo z veseljem pozdravlja parcelacijo Slovenije v dve oblasti in da se kar davi in joče od veselja nad centralistično upravo itd. V resnici tega ne vidim, ter sežem na polico po sanjske bukve, nataknem očale ter čitam:

Advokata videti pomeni: Skrbi, stiske, nadloge 47, 90.

Zeljnato glavo videti: Slab konec slabega namena, 70.

Pravdo zgubiti: Bolnemu smrt, zdravemu pa bolezen, 4.

Škoda, da ni več lotrije, ker na vsak način bi moral s temi številkami zadeti kvaterno.

Mi bi se prav nič ne čudili, če bi bilo to poslanče, da bi pokazalo več doslednosti, v parlamentu tudi takole govorilo: „Vsa Slovenija plava v rajskem, svatovskem razpoloženju. Ljudje kar čakali ne morejo, s takim veseljem drvi s svojim denarjem v davkarije, ker vsak kmet in delavec ima toliko denarja, da ga imata ne dvorišču zloženega in s plankami pokritega. Ljudstvo prireja shode, kjer razbija in kriči, ker ima kruh in obleko prepoceni, pa ne more najti takih poslancev, ki bi mu pomagali, da bi se denarja znebil. Vse tarna, stoka in medli pod neznošno pezo denarja. Narod komaj čaka suše za svoje žepe. Radi pretrdnega zdravja moramo zapirati bolnice. Vse hvaležno pozdravlja vlado, osobito finančnega ministra, kateremu iskreno želi, da bi se kmalu zlizal, ker se je pri vzdigovanju valute prevzdignil!“

Vsaka reč ima svoj konec, je rekel zadovoljni Kranjec, ko je francoze zibal. Tudi takim dejanskim razmeram ne odgovarjajočim izjavam mora biti konec.

še glasovanje za vladni proračun, za katerega je Benin glasoval, akoravno je bil ves klub proti temu. To je bil stvarni razlog, da je poslanski klub na svoji seji izključil Benina iz kluba.

Razen tega pa obstajajo proti Beninu kot nevrednemu članu Zemljoradniške stranke in Kluba še sledeče obtožbe: Izjava nezaupanja vseh Vaških svetov iz njegovega okrožja, obtožba delegata iz Banata na seji Glavnega izvršnega odbora, ki trdi, da je Benin delal proti programu in interesom Zemljoradniške stranke. Dalje obtožba radi tega, ker ni plačal poslanske vloge v strankino blagajno; opazilo se je tudi neko šušljanje z vlado, posebno povodom njegovega imenovanja za člana Kmetijskega Sveta in priznanja službenih let za njegovo pokojnino.

Iz vseh teh razlogov je Klub z enoglasnim sklepom izključil narodnega posl. št. Benina iz svoje sredine.

Poslanski klub je dobro premislil ta svoj korak, katerega bodo

Ali mislite, da je narod tako kratkoviden, da se mu že prav vse lahko natveze?! Narod dobro čuti, kdo mu je posteljo z vedno rastočo dragočo ter drugimi nadlegami poslal.

Njemu se oči odpirajo ter bistrejše vidi, kakor pa njegovi lažiprijatelji mislijo. On dobro vidi, da je slovenska politika popolnoma zavožena, osobito gospodarska, vidi pa tudi, da celodržavna tiči v blatu. Ljudje v ministrskih in poslanskih frakih gazijo po tem blatu, da isto škropi po celi državi in izven nje. Tako po mehkem hodijo, da minister tovariša še ne toži, če ga javno ima za barabo. Drugi smatra za zaupnico, če mu minist. svet črta droblinico po 100.000 K za nakup semena. Zato pa visijo v Londonu po bankah tablice z napisom: „Varujte se Jugoslovanov!“ Ti frakarji mislijo, če sploh kaj mislijo, da je svet slep kakor so oni, in da ne vidi, da minist. predsednik Pašič zopet nekaj baranta z generalom Wrangelom za bojni pohod v Rusijo. Svet vidi, da naš zunanji minister bolje skrbi za poitaljančeno Reko nego vsaki polentarski minister. Čudno, prečudno, a v jedni točki se vsi znajdejo, tam namreč, kjer se da kaj zaraditi. Tako gre ta zarada od zgoraj navzdol in izžemava široke plasti delavnega naroda. Za te plasti se nikdo ne briga, kako živijo, samo da njim iztisnejo zadnjo krono. Pa že klenka tem džeparjem mrtvaški zvon, pridno vleče za vrv razumen zemljoradnik ter oznanja strmečemu svetu, da se pripravlja za vse varalice naroda veličasten pogreb pri prihodnjih volitvah.

Potem bosta zagrmela zemljoradnik in delavec beograjski porodiči, da so minuli časi, ko je Slovenec hlapčeval, da danes veje po Sloveniji zemljoradniški duh, ki pravi:

„Prost mora biti moj rod — Na svoji zemlji svoj gospod!“

Zemlja je narodova, prepojena z njegovo krvjo in znojem, ta mu je sveta in opravljal jo bode tako, kakor bo pravično za vse stanove ter hoče, da bo ta zemlja tudi neodvisna.

Narod noče, da bi v bogati Jugoslaviji živel Slovenec v kotu kakor zapuščen prevžitkar, nego hoče, da stane pod državno streho tako udobno kakor brat Hrvat in Srb. Vsi trije hočemo biti ravnopravni nosilci vsak svoje državnosti pod isto streho in nikaka podlaga ne tuje, ne domače pete.

Širite „Našo Vas“.

Izključitev narodnega poslanca Štefana Benina iz Zemljoradniške stranke.

Glavno glasilo Zveze Zemljoradnikov beograjsko „Selo“ je prineslo o izključitvi poslanca Benina sledeče zanimivosti:

Po izdajalstvu Milorada Miloradoviča, Gakoviča, Divljana, D. Popadiča je prišlo izdajstvo Štefana Benina. Zveza Zemljoradnikov ni izgubila v Beninu ničesar, ker on itak ni bil s svojim srcem in dušo v ideologiji Zemljoradniške stranke. On je bil zmiraj daleč od nas in je samo vsled naše strpljivosti mogel biti v naši zajednici. Delal je večidel na svojo roko in podzemal ukrepe brez naše vednosti. Tako je brez znanja Glavnega izvršnega odbora in poslaniškega kluba začel izdajati v Vel. Bečkereku svoje „Seljačke Novine“, v katerih je hvalil samega sebe in pisal članke, kateri so bili nasprotni željam in

smotrom Zemljoradniške stranke. Kljub vsem protestom Zemljoradnikov iz Banata se je vendar molčalo o tem. Nadalje se je tudi opazilo, da Benin pogosto prihaja v dotiko s slovenskimi Samostojneži ter se z njimi dogovarja. Tudi nato se je molčalo od naše strani. Slišalo se je tudi od nekkih naših poslancev, da Benin ima dve tožbi: eno radi tega, ker je pri neki priliki kričal: „Eljen Madjaroszag“ (živela Madžarska), drugo pa zato, ker je baje v Vršču razbijal izložbe, da pokaže svojo moč kot poslanec.

Ko pa je pozneje proti Štefanu Beninu prišla obtožba predsednika „Vaških svetov“ v Banatu na Glavni izvršni odbor, je ta odredil komisijo, ki naj bi zadevo preiskala, nakar bi po tem izveščaju padla odločitev o položaju Štefana Benina v Zemljoradniški stranki. Pri tem je stvar ostala. Že vsled gornje obtožbe bi imel Benin biti izključen iz Zemljoradniške stranke. Nato pa je prišlo

pozdravili vsi zavedni zemljoradniki iz Banata, ker je Benin bil stvarna in velika zapreka za širjenje našega gibanja v Banatu. Mnogi so govorili: „Dokler je v naši sredini mož kakor Štefan Benin, ne moremo z Vami“. Zato izključitev Benina ne pomeni izgubo, temveč dobiček. On je že davno spadal v društvo Miloradoviča. Gakoviča, Divljana, Popadiča in njim podobnim Samoslojnejem, ki niso šli v gibanje radi tega, da se borijo za zemljoradnika, marveč da se materijelno okoristijo.

Naravno je, da to, kar ni zdravo polagoma odpada iz gibanja, kakor se to vrši na človeškem organizmu. Zemljoradniki Banata pa bodo po teh obtožbah prezadovoljni, ker so izločili Benina, a Zveza Zemljoradnikov blažena, ker je sredina očiščena od takih izdajalcev, kot je Štefan Benin. Oni, ki izdaja seljaka, ki kriči živela Madžarska, ki razbija izložbe, ta hoče voditi narodno politiko? Koliko ironije in koliko podlosti je v tem!“

Svetovna politika.

Genovska konferenca.

Se bo baje skitcala, kakor pravijo zadnja poročila — dne 10. aprila. Za predsednika je definitivno določen italijanski ministerski predsednik Facta. Po časopisju krožijo vesti, da je Hrvatski blok izročil italijanski vladi memorandum za vpostavitve samostojne Hrvatske republike na mednarodno priznanem področju države Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ta memorandum bi naj italijanska vlada predložila predsedstvu te konference. Predsednik Hrvatskega bloka g. Radič pa je v Hrvatu od 20. t. m. izjavil, da so vse te vesti zlobna izmišljotina.

Domača politika.

Zemljoradniški pokret v Vojvodini.

V tej narodnostno mešani in ob enem najbogatejši jugoslovanski deželi je dosegel zemljoradniški pokret take uspehe, da ne more nobena druga stranka med tamkajšnje seljake. Prebivalci Srbi, Nemci, Madžari, Slovaki in Rumuni, vsi prehajajo v zemljoradniške vrste in kakor pravijo zanesljiva poročila, le z oboroženo silo si lahko še izvojujejo radikali v Vojvodini kakšnega zastopnika. — Pretekli teden so se vršila po Vojvodini velikanska zborovanja. Udeležba je bila povsod ogromna, deset in deset tisoč kmetov vseh narodnosti je pozdravljalo veliko misel zemljoradniškega pokreta in njenega voditelja br. Mihajla Avramovića.

Obtožnica proti generalu Zečeviću

Proti bivšemu vojnemu ministru generalu Zečeviću so sestavili poslanci opozicijskih strank obtožnico, ker je dal vpoklicati v hudi zimi pred lanskim božičem rekrute brez potrebnih priprav na vojaško službovanje. Rekruti so se vozili v nezakurjenih živinskih vozovih, ki so stali na nekaterih postajah po 4 in še več ur. Vsled teh nerednosti so se rekruti prehladili in zboleli. Ugotovilo se je, da je dosedaj umrlo 299 vojakov, medtem ko jih 5820 vzdihuje po različnih bolnišnicah. Bogve ali bodo ti reveži kedaj zdravi? Poslanci opozicije zahtevajo, da se generala Zečevića izroči sodišču. Demokratje si ne upajo glasovati za ta predlog, ker se boje, da bi radikali ne zahtevali potem izročitev ministra Svetozarja Pribičevića, ki je baje stregel po življenju Stépanu Radiču.

Kraljeva civilna lista.

Ministerski predsednik Nikola Pašić je predložil narodni skupščini predlog o zvišanju Kraljeve civilne liste na letnih 18 milijonov dinarjev.

Domače vesti.

Naše pristaše opozarjamo, da ne nasedajo obrekovanju, natolcevanju in zavidnim klepetuljam, ki bodo različale opravljale vse in vsakega posebno zdaj po našem tako lepo uspelem shodu. Nasprotno časopisje že vzdiguje glavo in prisluškuje, kaj se je zgodilo na Jožefovo v Celju. Mi smo mladi, mi smo še-le začeli in nobena stranka še ni s trobentanjem porušila zidovje Jeriho mesta. Vsi se zavedajmo, da so pred nami hudi dnevi trdega boja! Zavedajmo se tudi, da nismo samo politična stranka, ampak da smo stanovsko gibanje, da smo republikanci zemljoradniki!

Resnica je in mi ne tajimo, da so se našega shoda udeležili tudi izobraženi možje, posebno državni uradniki. Toda niso prišli le iz radoved-

nosti, zaradi teatra, temveč so prišli, ker z nami čutijo, globoko čutijo kot otroci iz vasi. Preštejte jih na prste, koliko je naših uradnikov, ki niso s kmetov! Vsak ima lepe in žalostne spomine na svojo domačo vas, na zibelko, na resni obraz svoje mamice, pripravite kmečke ženice. Kot uradniki so dolžni služiti ljudstvu, danes pa morajo služiti vladajoči bankarsko-advokatski kliki, ki jih zato povrh vsega še slabo plača. In pa na vse zadnje, jez med mestom in vasjo se mora podreli, izobraženi morajo med kmete, morajo vrniti svoji rojstni vasi kar so od nje prejeli. Brez vasi ni mesta, brez zdravega prosvetljenega seljaštva ni izobraženstva. Bevskanje demokratičnih in drugih nasprotnih glasil nas ne bo vsrašilo. Zakaj jasno je, da tisti, ki umira, ne more pozdravljati tistega, ki se poraja.

Nekaj bankirskih fičfiričev, ki se vsak dan brijejo in s pomadom čeljusti mažejo, se je prezirno smehljalo na našem shodu raznim kmetiskim govornikom. Ti gospodje so mislili, da so prišli gledat „teater“, ker sami v svoji bankirski nezmožnosti teatra v Celju skupaj ne spravijo. Poskrbeli bomo, da drugič ti zajčji gospodeki ne bodo brili norca iz nakmetov in delavcev.

Praznota, ki se je odselila iz Celja v Maribor, iz „Nove Dobe“ v mariborski „Tabor“ kriči, da je bilo na našem shodu v celjskem „Unionu“ sredi dvorane praznota. Seveda je bila praznota, udeležencev je bilo čez 300, kakor je pisala „Jugoslavija“, mi pa jih nismo šteli. Kaj je nam za število, ko smo povabili same zapupnike. Drugo pride, troštajte se!

Umrli je 16. tm. v Velenju g. dr. Anton Žizek, okrožni zdravnik. Prizadeči rodbini naše iskreno sožalje!

Zopetna podražitev poštnih pristojbin. Kakor iz listov posnemamo, nam bodo naši državniki zopet zvišali poštno pristojbino, ki bodo hudo zadele konzumenta, zlasti revnejše sloje, zakaj trgovec in prekupec ne plačuje poštnine, ampak zvali vse na odjemalce, ki ob neznosni draginji že komaj diha. Kam jadramo?!

Poprava. V resoluciji pod točko 4 se skrajšana beseda „gosp.“ ima glasiti „gospodarskih“, da ne bi kdo čital „gospokih“.

Inserat. Mlada kmetijska stranka išče demokratskega dobrotnika, ki bi ji posodil 400.000 kron. To svoto potrebuje za agitacijo in za potne stroške svojih kandidatov, ki so sicer vsi z doma dobro založeni, toda v politiki ne delajo ničesar zastoj. Tudi niso vodilne misli te mlade stranke toliko močne, da bi osvojile srca njenih pristašev, priganjači pa morajo jesti in piti, to je jasna stvar. Ponudbe je poslali pod geslom: „dal in ne posodil, posodil in ne dal, vrnil, ne vrnil, v žepu je pa vendarle bilo“ — na sv. Gala, ki je ukradel panj čebel, pa je vendar še postal svetnik in minister v kabinetu sv. Petra. Davčno oblast pa prosimo, da nam tega inserata ne obdači.

Gospodarstvo.

Pristojbine pri menjalnih pogodbah.

Da ustrezemo vsestranski želji naših vrlih naročnikov, napišemo te vrstice dobro vedoč, kako zelo naše ljudstvo hrepeni po izobrazbi, ker dobro ve, da dandanes le izobražen stan more tekmovati na gospodarskem polju.

Po zakonu o taksama tarifna post. 17 se odmerja v splošnem ista pri-

stojbina pri menjalnih, kakor pri kupnih pogodbah. Predmet obeh pogodb je isti, v glavnem so to nepremičnine in premičnine. Večkrat hoče kakšen posestnik svoje posestvo arondirati, po domače rečeno zaokrožiti ter menja s sosedom kakšno njivo, travnik, vinograd ali šumo, bodisi v celih parcelah, ali le v kosih od parcel. Včasih menjata oba tudi celo posestvo ali parcele iz kakoršnih koli razlogov. Neredko menjata dva seljaka živino, ali druge pridelke, kar je premičnina, ker je premakljivo blago.

Glede arondacije spregovorimo spodaj še nekaj besed, tukaj imamo druge zamenjave v mislih. Seveda je pristojbina različna pri nepremičninah in premičninah. Pri prvih znaša 5°/_o, pri drugih pa le en ^o/_o od vrednosti zamenjanih predmetov. Pa tudi tukaj je še razlika. Ako dva seljaka zamenjata na primer svoja konja ter o tej zamenjavi ne naredita pisma, ni treba plačati pristojbine. Če pa naredita pismo, pravilno se reče listina, je treba plačati pristojbino v kolekih, ki se morajo prilepiti na prvo stran listine v levem robu in prva vrsta besedila se piše čez kolek. To pa zbog tega, da se koleki prepisejo in se ne morejo naknadno odlepiti in vporabili pri drugih listinah. Pri nepremičnini se mora vedno plačati pristojbina, če se naredi o tej zamenjavi listina ali ne. Ker pa se pri nas glede take zamenjave mora narediti listina, če hočeta, da se prepiseta v zemljiško knjigo, menda ne bo slučajja, da bi se zamenjala brez pisma.

Pri kupnih pogodbah se pristojbina odmeri od kupnine. Če vidi davčni urad, da je kupna cena namišljena in da ne odgovarja pravi vrednosti, potem poizveduje in more zahtevati tudi sodno cenitev. Kakor rečeno, je za to odmero merodajna pri menjalnih pogodbah le vrednost zamenjanih predmetov, ker tukaj ni kupne cene. Stvar je jednostavna, če sta oba predmeta iste vrednosti, ker tukaj se odmeri pristojbina od vrednosti enega predmeta. Če sta pa različne vrednosti, se odmeri pristojbina od višje vrednosti enega izmed obeh. V listini se seveda mora navesti vrednost obeh predmetov, osobito važno pri nepremičninah, da davčna oblast more odmeriti pristojbino, ki tukaj znaša 5 ^o/_o. Teh 5 ^o/_o se mora plačati v gotovini pri davkarji najpozneje v 15 dneh, kakor tudi pri kupnih pogodbah po sklenjeni pogodbi. Če se pa teh 15 dni zamudi se zapade po najnovejši odredbi v petkratno kazen — to je pet krat pet=25°/_o. Ta kazen je občutna, vsled česar izrecno opozarjam na njo. Ako pa davkarja misli, da je vrednost nepremičnin v listini navedena, prenizko, tedaj ugovarja in za stranko je najbolje, da se s tem uradom pogodi za primerno vrednost. Ako stranka tega noče, ali pa da se z uradom ne zedinita, lahko vsak od obeh zahteva sodno cenitev, ki je odločilna. Sodna cenitev je zvezana s stroški, katere trpi le v enem slučaju davčni urad, drugače pa vedno stranka, Stranka plača vedno stroške, če ona predlaga sodno cenitev. Če pa davkarja predlaga, trpi te stroške država le takrat, če sodna cenitev ne presega one od strank navedene vrednosti za več kakor jedno osminko.

Pripomnim, da je listino samo na sebi kolekovati z dvema Din. ter jo predložiti davčni oblasti tekom 15 dni. Isti se pa mora priložiti tudi uverjen prepis, ki je kolekovine proš.

Navedne pristojbine je plačevati le pri onih menjalnih pogodbah, ki jih sklepata samo dva. Ne smejo pa

isti predmeti zamenjavati istočasno med tremi ali še več osebami, ki so posebaj prizadete, ker bi se to smatralo za nakup in prodajo ter bi se pristojbina morala plačati od vsacega predmeta.

Pri arondiranju zemljišč se zgoraj navedena pristojbina ne plačuje, nego se mora le listina kolekovati z dvema Din. in pet Din. plačati davčni oblasti, ki to pogodbo potrdi. Ta oprosiitev se doseže le tedaj, če je arondacija dakazana le v kmetijskem interesu enega od obeh posestnikov, če zamejano zemljišče meji vsaj pri enem od obeh na drugo njegovo posestvo. Pot ali potok jo lahko loči. Razlika v vrednosti obeh zemljišč ne sme skupaj presežati 50°/_o. Ti pogoji se morajo zapisani z menjalno pogodbo vred predložiti davkarji. Če ni izvleček iz katastralne mape predložen, je treba priložiti župansko potrdilo, ki je koleka prosto. V teh slučajih se je najbolje obrniti na davčno oblast po informacije, da si človek prihrani pota in stroške.

Obrtna razstava v Celju od 12. do 22. avg. 1922. Pripravljala dela za letošnjo obrtno razstavo v Celju lepo napredujejo. Pred vsem je zasiguranega okrog 6.000 kvadratnih metrov razstavnega prostora in to v 24 sobah mestne osnovne šole v Celju, v telovadnici „Sokola“ in na dvorišču. Poslopje je, kakor znano, kar najmoderneje urejeno, prostori visoki in svelli, kakor nalašč za razstavne namene. Odbor je nadalje razpisal natečaj za razstavni plakat, katerega so se udeležili razni celjski risarji. Tri najboljše dela, ki so dobila nagrade, se te dni razstavijo pri Goričar-Leskoškcu v Celju. Sestavljen je tudi že razstavni red in se v prihodnjih dneh razpošlje s prijavnici vred. Udeležbo na razstavi je prijavitlji do 1. maja 1922. Razstave se lahko udeležijo obrtniki, industrialci in trgovci v prvi vrsti iz Slovenije, pa tudi iz cele naše države.

Poizkusi s čilskim solitrom in drugimi gnojili. Da ne ostanemo samo pri teoriji, je potrebno, da sami tudi preizkušamo učinek umetnih gnojil v naših zemljah, v kar so potrebni gnojilni poizkusi. V to svrhu je delegacija čilskega solitra dela na razpolaganje količino umetnih gnojil in sicer čilskega solitra, kalijeve soli in superfosfata, s katerimi se bo napravilo poizkuse, v različnih krajih Slovenije. Poizkusne parcele so določene na 100 četvornih metrov vsaka, za kar se uporabi 3—6 kg raznih umetnih gnojil. Ta umetna gnojila se dodelijo kmetovalcem brezplačno, če se obvežejo, da bodo natančno po navodilih izvršili te poizkuse in poročali o uspehih z njimi. Prošnje je doposlali Kmetijski družbi.

Po svetu.

Smrt najstarejšega človeka. „Temps“ poroča, da je te dni umrl v Parizu George Chamelune, ki je bil najstarejši človek na svetu. Doživel je 134 let.

Za povzdigo nraavnosti. Novosadski meščani in meščanke so poslali na mestno poglavarstvo v Novem Sadu daljšo spomenico, v kateri zahtevajo, da se občinsko vodstvo najodločnejše zavzame za povzdigo nraavnosti. V spomenici povdarjajo, da se je nenravnost, mali vsega zla, tako razširila, da pošten človek ne more več peljati svoje soproge in otrok v noben javen prostor, niti na sprehod. Odločno nastopajo proti kvartanju, ki je upropastilo

že toliko poštenih ljudi. Predlagajo, da naj se vsak pijanec — možki ali ženska — zapre in kaznuje. Istotako naj se najstrožje kaznuje vsaka ženska, ki hodi nedostojno oblečena. Med najpogubonosnejše v moralnem in gmočnem oziru štejejo bare in kavarne, v katerih pojo razni „umetniki in umetnice“. Pod plaščem zabave in umetnosti razširjajo razno kugo in zastrupljajo družabno življenje, zato predlagajo, da se naj ti lokali zapro. Vsi oziri, češ, da ima država od njih koristi, morajo pasti pred skrbjo za bodočnost naroda.

Valuta. Najbolj čudna stvar na svetu je valuta. Vzemimo dve deželi, na primer Francijo in Belgijo. V obeh deželah so franki in francoski frank je ravno toliko vreden kot belgijski in nasprotno. Obe deželi se pa pričneta prepirati med seboj. Naenkrat odredi Francija, da bo belgijski frank na Francoskem vreden samo devetdeset centimov. Isto odredi tudi Belgija. Na meji pa živi človek, ki ima veliko žejo pa malo denarja. Vzame vse svoje premoženje v obliki enega francoskega franka, gre v francosko oštarijo in izpije kozarec žganja za deset centimov. Namesto devetdesetih si da izplačati en belgijski frank, ki

je v Franciji le devetdeset centimov vreden. Ž njim gre preko meje in izpije v belgijski krčmi kozarec žganja za deset centimov. Namesto devetdesetih centimov si da izplačati francoski frank. Tako roma mož od jutra do večera že tedne in tedne in je že popolnoma izpil, franka v žepu mu pa še ni zmanjkala. To je valuta.

Za zabavo.

Zobobol. Babica tarna, da njo zobje bolijo. To sliši vnuček ter se oglasi: „Stara mama, kako Vas morejo zobje boleti, ko imate pa zobe v omari?!“

Če se vse suče. Pijanček gre vina težko naložen proti domu. Potoma se začne vse vrteti okoli njega, nakar se vsede na kamen ter pravi: „Le naj se vse suče; ko se privrli moja hiša, pa kar vstopim v njo!“

Dragocenost vsake hiše je lekarnarja Fellerja prijetno dišeči „Elsafluid“, najboljšo sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje zob, zobnega mesa, ust, glave i. t. d. Močnejši in boljši kakor francosko žganje. 3 dvojnatne steklenice ali 1 specialno steklenico skup z zamotom in poštnino za 48 K pošilja: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 318, Hrvatska.

Turnšek & drug

poprej Ludvik Bandek
Celje, Gosposka ul. 32

priporočata svojo bogato zalogo raznovrstnega špeterijskega blaga, krompirja fižola i. t. d. Postrežba točna in solidna. Cene zmerne.

Za obilen obisk se priporočata
4-1 Turnšek & drug

„Pri kmetu“ ANTON FAZARINC

(preje Srimc)
CELJE, Kralja Petra cesta.

Priporoča svojo bogato zalogo špeterijskega in kolonijaln. blaga, semen in deželnihih pridelkov.

Postrežba točno in solidna!

Cene zmerne!

Kupuje vse vrste deželnihih pridelkov.

15-15

Anton Lečnik

urar, zlatar, optik,
CELJE, Glavni trg 4.

Popravila točno in dobro.

Za zlato in srebro se plačuje najvišja cena.

52-4

Franc Kramar, Celje

prej Prica & Kramar 26-7

priporoča svojo veliko zalogo galanterijskega blaga, paternoštrov, svetih podob, slik, okraskov, različnih igrač, ter raznega ženskega in moškega perila. Zaloga cigaretne papirja in stročnic.

Lastnik, izdajatelj in odgovorni urednik: A. Novačan.

Širite list „NAŠA VAS“

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“

kot kosmetikum 9-7

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega in čistega osvežujočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kod krepko blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje

hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanj! Z zamotom in poštnino za vsakega:

3 dvojnatne ali 1 specialna steklenica 48 K

Za prodajalce:

12 dvojn. ali 4 specialnih steklenic 168 K

24 dvojn. ali 8 specialnih steklenic 280 K

36 dvojn. ali 12 specialnih steklenic 394 K

Poštnine prosto na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

Pri mot: Elsa obliž za kurjo očesa 5 K in K 750; Elsa mentolni kličič 12 K; Elsa posiljalni prašek 11 K; Pravo Elsa ribje olje 85 K; Elsa voda za usta 36 K; Elsa kolonska voda 41 K; Elsa šumskimiris 41 K; Glycerin 6 in 30 K; Lysol, Lisoform 30 K; Kineski čaj 3 K; Elsa mrčesni prašek 15 K; Strup za podgane in miši po 8 in 12 K.

EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA donja, Elsatrg št. 318, Hrvatsko.

VAŠA ŽELJA

imeti res dobro in zanesljivo uro, je izpolnjena, ako si preskrbite uro iz znane urarske tvrdke

SUTTNER.

Prihranite si popravljajna in jezo.

Najfinejše ure

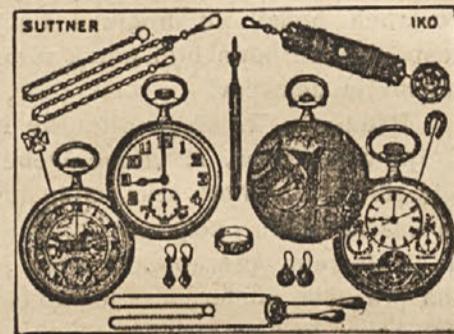
iz nikla, srebra, tula in zlata i. t. d.

Naročne ure. Bogata izbirtka

veržic, prstanov, uhanov, naročnic,

predmetov iz zlata in srebra vsake

vrste. 15-8

Zahtevajte cenik s slikami od:

Tvorniške tvrtke H. SUTTNER, Ljubljana, št. 979

FRANC SODIN

tovarna strešne in zidne opeke

LJUBEČNO pri CELJU,

:: poštni predal 73 ::

Gostilna in veleposestvo Bukovžlak 15-15

Štefan Lokar

Gaberje pri Celju 26-7

Kupuje in prodaje vsakovrstni stavbeni in rezani les.

Franc Čater

posestnik in lesni trgovec v CELJU se priporoča 15-15

za nakup in prodajo vsakovrstnega lesa.

TISKARNA A. RODE

Vizitke, poročna naznanila, zavrtki, pisma, računi, bolete, vabila, lepaki, letaki, posmrtnice, cirkularji, stroškovniki, trgovske karte, knjige v vseh velikostih, brošure, časopisi ter sploh vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela v eni ali več barvah. :: Izdelovanje štampilj iz kavčuka.

LASTNA KNJIGOVEZNICA

izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela ceno in okusno.

CELJE, RAZLAGOVA ULICA 12.

Tiska: A. RODE, Celje.